

SOFIA HEDRADE FÖ

KVP.SE

SE PÅ KVP.SE. Prinsessan Sofia närvarade vid en minnesceremoni i Judiska församlingen i Stockholm. Foto: AOP-IBL

Ministern varnade: Varför blåser hatets vindar igen genom Europa?

Prinsessan Sofia var djupt berörd i går kväll vid officiella minnesdagen över Förintelsens offer.

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke varnade: – Som politiker är jag full av självrannsakan. Varför blåser hatets vindar igen genom Europa?

Det har varit en viktig dag för de båda gravida prinsessorna – kronprinsessan Victoria och prinsessan Sofia – minnesdagen av Förintelsen.

Victoria uppmärksammade Förintelsens offer genom att på eftermiddagen vara på kungliga Operan och Micael Binfeldts numera årliga stipendieutdelning till någon eller några som gör insats för att Förintelsen inte ska falla i glömska. "Micael Binfeldts stiftelse till minne av Förintelsen" delade ut sitt stipendium för andra gången. Föreningen Zikaron som startades av kompisarna Adina Krantz och Nadine Gerson fick i år stipendiet för sina insatser för att sprida ordet om Förintelsen vidare.

– Så klart stolta, sa en omtalad Adina Krantz efter prisceremonin med kronprinsessan. Adinas mormor överlevde Förintelsen.

Viktigt att inte glömma

Inne på kungliga Operan fick kronprinsessan träffa en rad partiledare som Anna Kinberg Batra till Ebba Busch Thor och vice statsminister Åsa Romson. Alla var överens om att det viktigaste är "att aldrig glömma".

KUNGLIGT

Johan T Lindwall
johan.lindwall@expressen.se

Sedan i kväll var det dags för prinsessan Sofia att representera kungahuset vid minnesceremonin i Judiska församlingen i Stockholm.

Sofia, liksom alla andra inne i synagogan, blev djupt tagna när efterlevande och även överlevande tände ljus inne i synagogan för alla offer under Förintelsen.

"Ett under att jag står här"

Överlevande Hédi Fried pratade:

– Ett under att jag står här i dag. Sverige var generöst och öppnade upp sina portar. Hoppas att Sverige kan bli lika innerliga igen och släppa in flyktingarna.

Efteråt fick hon stående ovationer och långa applåder.

Minister Alice Bah Kuhnke var allvarlig:

– De som mött denna grymhet är en del av vår verklighet.

– Hög tid att vara tydlig! Det får aldrig hända igen!

– Ansvaret vilar tungt på våra axlar. Ansvaret för att det aldrig får ske igen.

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke varnade. "Det får aldrig hända igen", sade hon.

GLÖM INTE. Prinsessan Sofia tog Hédi Fried under armen efter ceremonin i synagogan, och så gick de längs det 42 meter långa minnesmonumentet utanför, där gravljus brann under listorna på 8 500 mördade under Förintelsen. Foto: PELLE T NILSSON/AOP-IBL

Hédi Fried och Victoria.

Inrikesminister Anders Ygeman.

Moderaternas tidigare partiledare Fredrik Reinfeldt tillsammans med kärleken Roberta Alenius.

Gunilla Herlitz, vd för Dagens Nyheter, DI och Expressen/KvP.

"SÅ KLART STOLTA". Adina Krantz och Nadine Gerson fick Micael Binfeldts stipendium för sina insatser för att sprida ordet om förintelsen vidare. Foto: OLLE SPORRONG

Damernas Världs chefredaktör Martina Bonnier.

Liberalernas partiledare Jan Björklund.

Kristdemokraternas partiledare Ebba Busch Thor.

Tidigare finansministern Anders Borg.

Miljöpartiets språkrör Åsa Romson.

FÖRINTELSEOFFREN

Programledaren Mark Levengood med journalisten Ann-Britt Ryd Pettersson.

Alice Teodorescu, politisk redaktör på Göteborgs-Posten.

Nalini Bonnier och Albert Bonnier var på plats för att hedra offren.

SVT:s vd Hanna Stjärne tillsammans med programledaren Marianne Sundström.

Moderaternas partiledare Anna Kinberg Batra.

Artisten Tomas Ledin med hustrun Marie.

Hans-Jacob "Nisse" Bonnier med fru Mimmi.

Dagens Nyheters kulturchef Björn Wiman, Aftonbladets politiska chefredaktör Karin Pettersson, och Dagens Nyheters chefredaktör Peter Wolodarski.

Britta Svensson: Det finns många som aldrig kan glömma

Framför mig i Stockholms synagoga sitter en äldre judisk man i turkosblå kippa och gråter. Det är Förintelsens minnesdag. Och det finns många som aldrig kan glömma.

Den 27 januari, dagen som Auschwitz befriades, är en internationell minnesdag över Förintelsen. Antalet överlevande med egna minnen av Förintelsen minskar snabbt. Men dagen blir allt viktigare.

– Nu har tredje och fjärde generationen tagit emot budkavlen. Vid 91 års ålder har jag hopp om framtiden, sa Hédi Fried, överlevande från Auschwitz och Bergen-Belsen, när hon talade i Stockholms stora synagoga på minnesdagen.

Den vackra synagogan var fullproppad av människor. Tidigare på dagen hade Adina Krantz och Nadine Gerson, barnbarn till överlevande från Auschwitz, fått stipendium från Micael Bindefelds stiftelse för sitt arbete med föreläsningar i skolor.

Och i synagogan tände fem ungdomar ljus till minnet av sina mördade släktingar, "för min farfarfar som dog i Auschwitz", "för mormors far Samuel som mördades i Majdanek", "för mormors föräldrar Josef och Rosa som mördades i Auschwitz".

Under tiden visades bilder på överlevande och deras mördade anhöriga på en skärm. Det var oerhört gripande. Prinsessan Sofia som satt bland hedersgästerna torkade tårar, liksom många andra närvarande.

En timme tidigare hade Forum för levande historia en manifestation på Raoul Wallenbergs torg, i närvaro av kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke, som också talade i synagogan, moderatledaren Anna Kinberg Batra och Raoul Wallenbergs 94-åriga halvsyster Nina Lagergren.

Dina och Jovan Rajs berättade hur de som barn överlevde Förintelsen. Jovan Rajs om hur hans pappa fördes i väg i oktober 1941: "Jag har aldrig mer sett honom". Pappan sköts ihjäl av tyskarna samma dag. Jovan gömdes i en annan familj, och fick besök av sin mamma i mars 1942. "Jag har aldrig mer sett min mamma". Hon föstes in i en buss där alla gasades ihjäl.

På Raoul Wallenbergs torg sjöng fem ungdomar i gruppen Kum zing mit undz kristallklart på jiddisch i januarimörkret, med de många ljuslyktorna som tänts till de mördades minne fladdrande runt omkring. Bortom lyktorna syntes polisbussar, Säpomän med hörnsnäckor stod på var sida om scenen. Några hundra meter bort var synagogan omringad av ytterligare polisfordon och stridsutrustade poliser i svarta hjälmar med automatvapen.

"Mina ord är bara tårar/ta dem i din hand", sjöng ungdomarna, och trots all bevakning såg deras ansikten helt oskyddade ut. Jag tänkte att det är något av det modigaste en ung människa kan göra på Förintelsens minnesdag, att öppet visa sin judiska tillhörighet och historia.

Prinsessan Sofia tog Hédi Fried under armen efter ceremonin i synagogan, och så gick de längs det 42 meter långa minnesmonumentet utanför, där gravljus brann under de ofattbara listorna på 8 500 mördade anhöriga till de överlevande som kom till Sverige. Budskapet stod inristat: "Glöm oss inte".

Sofia vid minnesmonumentet.

Britta Svensson

britta.svensson@expressen.se

HEDRADE. Kronprinsessan Victoria var på plats för att minnas Förintelsens offer.

Foto: OLLE SPORRONG